

Prædiken til Pinsedag

403 Denne er dagen, som Herren har gjort

289 Nu bede vi den Helligånd

285 Hør himmelsus i tredje time

290 I al sin glans

292 Kærligheds og sandheds ånd

En af oldkirkens fædre, Clemens fra Alexandria (150-215 e. kr.), kalder Helligånden for Guds mund. "Guds mund, Helligånden, har talt disse ting", siger den gamle teolog og underviser fra det 2. århundrede.

Billedet af munden er godt.

Helligånden er som en mund, der taler; og det særlige ved Helligånden er, at den er Guds mund, og Guds mund har det ved sig, at den skaber, hvad den siger. Her er ingen tvetydighed og ironi, ingen afstand mellem det, der siges, og det, som sker.

Det er en mund, som ikke kun har ordene i munden, men den gør ord til virkelighed og vækker mod til handling.

Tænk blot på Gud i skabelsens morgen, hvor Guds Ånd svævede over vandene. Gud åbnede da sin mund og sagde: "Lad der blive lys!", og der blev lys. Gud skabte verden med ord, der kom ud af hans egen mund.

Tænk desuden på Jesus foran sin ven Lazarus' grav. Jesus vækker ham til live ved at åbne sin mund og sige: "Lazarus, kom herud!" Guds søn kalder dødt til live med sit ord. Han åbner sin mund og forkynder Guds rige i ord og handling.

Helligånden er Guds mund, og den får, ser vi i dag, endda mange og stadig flere ansigter.

I beretningen i Apostlenes Gerninger til Pinsedag hører vi, hvordan Helligånden kommer med ild og vind. Den kommer som med et kraftigt vindstød og sætter sig som tunger af ild på hver enkel af apostlene.

Det særlige ved Helligånden er så, at den får alle i huset til at tale andre sprog og forkynde Guds ord. Man kan sige, at apostlene, idet de forkynder det glædelige budskab, evangeliet, bliver til Guds munde i verden.

Disse apostle går ud af deres hus, ud i byen, fortæller og døber med vand og Helligånd, og på denne måde føjes stadigt nye munde til. Ånden går fra mund til mund.

Det betyder, at vi også skal turde tro, at vores munde kan bruges til at bringe Guds ord, trøst, håb og glæde frem.

✠

Helligånden forstået som Guds mund, der taler og skaber, tydeliggør, at Gud er en aktiv og virksom Gud, Gud er både talens og handlingens Gud.

De mange vidunderlige pinsesalmer, som vi finder i Den danske Salmebog, illustrerer det i rigt mål. Disse salmer er fulde af aktive og handlingsbetonede udsagnsord.

Vi synger om, hvordan Gud Helligånden sammenknytter os ved troens bånd (DDS 289/292). Helligånden trøster, og Helligånden forvisser os om, at vi hører Gud til (DDS 289). Der, hvor Helligånden lyser op, forsvinder mørket(292).

✠

Den nære forbindelse mellem Gud og menneske bliver synliggjort pinedag.

Gud Helligånden er vinden, som blæser dørene op i huset, hvor apostlene sidder, og Gud Helligånden er ilden, som tænder mod i dem og får deres munde på gled.

I den gammeltestamentlige læsning i dag varsler profeten Jeremias denne nye pagt, som vi står i efter påske med Kristi opstandelse og nu med pinsen med Helligåndens komme. Gud siger det, ifølge Jeremias, med disse ord: *Jeg lægger min lov i deres indre og skriver den i deres hjerte.*

Hvor den gamle aftale med Gud stod hugget i sten med de ti bud og Moseloven, er den nye lagt ind i menneskets hjerte, ja Gud ligefrem skriver den ind i hjertet på os.

Gud har ikke blot ladet sit ord blive kød ved at sende sin søn til verden, men han skriver ligefrem sin lov, livets kerne, sandhed og mening ind i

vores hjerter, og han knytter os derved sammen i et fællesskab med sig. Det er pinsen.

Disse ord om, at Gud skriver sig ind i menneskets hjerte, er ligesom talen om Helligånden som Guds mund billedtale. Det er billeder, som tydeligt og klart fortæller os, hvordan Gud ligefrem går i blodet på os.

Vi får del i Gud. Eller rettere Gud giver os del i sig. Gud er nær som solen og vinden. Han lægger ord på vores tunge og skriver på menneskets hjertevæg.

Men Gud er mere end nær, han vil netop også nære modet og lysten i os til at vi med vores hoved, hjerte og hænder bærer hans ord videre og leve ud af den ånd, han har givet os del i.

¤

Hvad er det så for en Ånd, vi skal bære frem? Hvilke gaver er det, som Helligånden giver os del i og sætter for os som norm i vores eget liv og liv med hinanden?

Det er dybest set, at vi skal leve ud af den visdom, der ligger i korsets gåde, som vokser ud af Jesu liv og død, hans ord og gerninger.

Det er at leve i tro og tillid til, at kærligheden forbliver og varer ved, sådan som Paulus formulerer det i de kendte ord i sit brev til menigheden i Korinth. "Profetiske gaver, de skal forstumme, kundskab skal forgå", men "kærligheden ophører aldrig".

Det er at vende sig væk fra sig selv og have øje for andre og andres tarv. Det er at leve ud af evangeliets glædelige budskab og buddet om kærlighed til Gud og din næste.

Det er at leve med den erkendelse og fornemmelse for, at jeg ikke selv er verdens centrum, og at jeg har fået livet givet som en gave. Den modsatte tanke kan så let forblænde mig og gøre, at jeg ikke får tanke på andre end mig selv. Narcissisme og egoisme er det nye livs modsætning.

Helligånden blæser mig omkuld og hjælper mig til at erkende min begrænsning og samtidigt løfter ånden mig i troen på, at jeg skal vide mig elsket. Vi ikke er guder, men vi er at regne som Guds elskede børn.

Ånden, siger Jesus et sted, blæser hvor den vil, og det skal vi høre som et håb sagt til os. For blæser Ånden, hvor den vil, er der jo også chance for, at den kan finde vej til mig, hvor jeg end går på min rastløse færd i verden.

Vi lært meget de sidste måneder om at holde afstand, og om at vi netop ved at holde afstand, passer på hinanden. Pinsen fortæller os, at uanset hvilke afstandsregler sundhedsmyndighederne foreskriver er nødvendige, så er vi knyttet sammen og forbundne som gudsskabte mennesker i en gudsskabt verden.

Guds ånd knytter os sammen og med Guds lov i hjertet og ånden i munden, så er vi givet både hjælp til at blive os selv igen og har den opgave at bruge mund og hænder til at tale, trøste og støtte hinanden – ja vi er givet den opgave og det ansvar at vise, at Guds fred er til stede i verden.

Gud hjælpe os dertil!

I Jesu navn. Amen